

at afgøre, hvad der skal optages i Vedtægterne for bunden Næring, idet man gaar ud fra, at Indenrigsministeren forinden har at indhente Erklæring fra Kommunalbestyrelserne i Købstæderne og Handelspladserne, samt fra Amtsraadene og i Overensstemmelse dermed tage sin Bestemmelse om, hvad der skal være bunden Næring. Jeg antager ikke, at det har ligget inden for Lovforslagets Hensigt at udelukke en saadan Erklærings Indhentelse, men vi have dog anset det for rettest udtrykkelig at optage en Bestemmelse derom i Lovforslaget.

Lovforslagets § 6 har overensstemmende med Næringslovkommissionens Indstilling paa visse Punkter skærpet Betingelserne for at opnaa Næringsadkomst. Den har været Genstand for en Del Forhandling i Udvalget, men vi ere sluttelig enedes om, at den Bestemmelse, der findes i § 6, 2., at vedkommende skal have Indfødsret eller i de sidste 5 Aar have haft stadigt Ophold her i Riget og under sit herværende Ophold have ernæret sig redelig, bør forandres saaledes, at det væsentlig bliver det samme, som nu er gældende, idet stadigt Ophold ikke er fornødent, men det er tilstrækkeligt, at han har Indfødsret eller i de sidste 5 Aar har opholdt sig her i Riget og har ernæret sig redeligt. — Ændringsforslaget under Nr. 17 er en Redaktionsændring, som jeg ikke skal opholde mig videre ved. — Ændringsforslaget under Nr. 18, der er stillet af et Mindretal, gaar ud paa at fjerne en anden Skærpelse, som er indført i § 6, idet det der hedder, at ikke blot den, der er dømt til Strafarbejde, men ogsaa enhver, der er dømt efter Straffelovens 23de og 26de Kapitel til Straf af Fængsel paa Vand og Brød — det er Tyveri- og Bedrageriparagraffer — ikke har Adgang til, medmindre han har erhvervet Æresoprejsning, at drive bunden Næring. Flertallet finder, at man skylder Ægtelsen for hele den næringsdrivende Stand, at Folk, der have gjort sig skyldige i Tyveri og Bedrageri og ere straffede med Fængsel paa Vand og Brød eller højere Straf, ikke uden videre skulle have samme Adkomst til at drive bunden Næring som den Mand, der i alle Retninger har ernæret sig redelig. — Under Nr. 19 har Mindretallet stillet et Forslag, som paa en vis Maade har min Sympati. Medens det nu hedder i Lovforslaget og er stemmende med den gældende Ret, at Enker, forladte, fraskilte og fraseparerede Hustruer samt ugifte, fuldmyndige Kvinder have lige Adgang

med Mænd til at erhverve Næringsadkomst, foreslaar Mindretallet her, at det skulde tilføjes, at ogsaa Hustruer, som have Særformue og med Hensyn til samme have udelukkende Raadighed, skulde have samme Adgang dertil. Det er maaske en ret naturlig Konsekvens af den for ikke lang Tid siden udkomne Lov om Formueforhold mellem Ægtefællerne. Men da denne Bestemmelse aabner Adgang til en vittelig Omgaaen af Loven, idet en Hustru, som altsaa har Særformue, kan erhverve Næringsadkomst og lade Næringen drive af en Mand, der fuldstændig savner alle Betingelser for at kunne gøre det samme, saa mener Flertallet, at det ikke vilde være uden Betænkelighed at vedtage Ændringen. — Ændringsforslaget under Nr. 20 er en Redaktionsændring, som jeg ikke skal opholde mig videre ved. — Ændringsforslag under Nr. 21 foreslaar en Forandring af § 7 i Lovforslaget, hvori det med Hensyn til Aktieselskaber er foreslaaet, at Aktieselskaber kunne faa Næringsadkomst, naar samtlige Medlemmer af Selskabets Bestyrelse opfylde Betingelserne efter § 6 eller have faaet Dispensation derfra. Der blev fra enkelte Sider i Udvalget gjort opmærksom paa, at det var for streng en Fordring at stille, at der ikke kunde være Udlændinge i et Aktieselskabs Bestyrelse, uden at den skulde have Dispensation, og da vi maatte erkende, at der kunde være mange Tilfælde, hvor det var nødvendigt og hensigtsmæssigt ogsaa at have enkelte Udlændinge i et Aktieselskabs Bestyrelse, ere vi sluttelig enedes om at indstille, at det i Stedet for samtlige Medlemmer skal være et Flertal af Bestyrelsens Medlemmer, som skal opfylde Betingelserne eller have Dispensation derfra, saaledes som den kan gives efter § 6.

Under Nr. 22 kommer jeg til at omtale et Ændringsforslag, der er stillet af hele Udvalget, og som jeg tillægger en stor og vidtrækkende Betydning. Det er nemlig Ordningen af hele det hidtil uløste Spørgsmaal om, hvorledes Grænsen mellem næringsdrivende Forbrugs- og Andelsforeninger og ikke-næringsdrivende Foreninger af denne Art bør sættes. Som bekendt have vi hidtil ikke ved Lovgivningen opstillet nogen egentlig Grænse. Man har i alle givne Tilfælde overladt det henholdsvis til Administrationen og til Domstolene at skønne over, hvorvidt en saadan Forening maatte siges at drive Næringsbrug eller ikke. Det har imidlertid i overordentlig mange Tilfælde været meget vanskeligt at komme til en Bestemmelse om det, og det